

Leerplandoelen

Sport 2^e gr DA

–

Sportbegeleiding 3^e gr DA

OVERKOEPELENDE VAARDIGHEDEN

LPD 1 De leerlingen handelen <ul style="list-style-type: none"> • in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures); • kwaliteitsbewust; • economisch en duurzaam. 		LPD 1 De leerlingen handelen kwaliteitsbewust; economisch en duurzaam.
		LPD 2 De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).

BEWEGINGSDOELEN

LPD 2 De leerlingen voeren in verschillende omgevingen en omstandigheden motorische basisvaardigheden en technieken uit rekening houdend met de evolutie van hun fysieke capaciteiten.	BEWEGEN ERVAREN: VAARDIGHEDEN VERKENNEN, VERBREDEN OF VERDIEPEN	LPD 3 De leerlingen voeren in verschillende omgevingen motorische basisvaardigheden en technieken uit rekening houdend met de evolutie van hun fysieke capaciteiten.
LPD 3 De leerlingen voeren in authentieke situaties bewegingsspecifieke competenties uit binnen het individuele, interactieve en ritmisch-expressieve bewegingsdomein op gevorderd niveau.		LPD 4 De leerlingen voeren in authentieke situaties bewegingsspecifieke competenties uit binnen het individuele, interactieve en ritmisch-expressieve bewegingsdomein op gevorderd niveau.
LPD 4 De leerlingen passen in verschillende bewegingsdomeinen tactieken en principes toe met respect voor de afgesproken regels en rollen in sport en spel.		LPD 5 De leerlingen passen in verschillende bewegingsdomeinen tactieken en principes toe met respect voor de afgesproken regels en rollen in sport en spel.
LPD 5 De leerlingen gaan aan de hand van criteria bij zichzelf en bij anderen na of ze vorderingen maken in bewegingssituaties.		LPD 6 De leerlingen gaan aan de hand van criteria bij zichzelf en bij anderen na of ze vorderingen maken in bewegingssituaties.
LPD 6 De leerlingen sturen uitvoeringen en beslissingen binnen verschillende bewegingsdomeinen bij.		LPD 7 De leerlingen sturen uitvoeringen en beslissingen binnen verschillende bewegingsdomeinen bij.
LPD 7 De leerlingen beschrijven bij bewegingsactiviteiten het anatomisch, fysiologisch of biomechanisch functioneren.		<p><i>Zie 'Wetenschap en sport':</i> LPD 21 De leerlingen beschrijven bij bewegingsactiviteiten het anatomisch, fysiologisch of biomechanisch functioneren.</p>
LPD 8 + De leerlingen onderscheiden isometrische, concentrische en excentrische spieractiviteiten in voorbeelden van bewegingsactiviteiten.		
LPD 9 De leerlingen ontwikkelen kracht, lenigheid, uithouding, snelheid, coördinatie, evenwicht, vormspanning en rompstabiliteit, rekening houdend met de evolutie van hun fysieke capaciteiten.	EEN GEZONDE, VEILIGE EN ACTIEVE LEVENSTIJL ONTWIKKELEN	LPD 8 De leerlingen ontwikkelen kracht, lenigheid, uithouding, snelheid, coördinatie en evenwicht, vormspanning en rompstabiliteit rekening houdend met de evolutie van hun fysieke capaciteiten.
LPD 10 De leerlingen passen beweegrichtlijnen voor een gezonde en actieve levensstijl toe in functie van levenslang bewegen.		LPD 9 De leerlingen passen beweegrichtlijnen voor een gezonde en actieve levensstijl toe in functie van levenslang bewegen.
LPD 11 De leerlingen passen principes van medisch verantwoord en veilig bewegen toe.		LPD 10 De leerlingen passen de principes van medisch verantwoord en veilig bewegen zowel preventief als curatief toe.
LPD 12 De leerlingen passen in verschillende bewegingssituaties technieken voor een correcte lichaamshouding en ergonomische principes toe.		LPD 11 De leerlingen passen in verschillende bewegingssituaties technieken voor een correcte lichaamshouding en ergonomische principes toe.
LPD 13 De leerlingen passen technieken voor levensreddend handelen toe in een gesimuleerde leeromgeving.		<p><i>Zie 'EHBO en levensreddende vaardigheden':</i> LPD 19 De leerlingen passen technieken voor levensreddend handelen toe in een gesimuleerde leeromgeving.</p>
★ Werken met een AED-oefentoestel		★ Werken met een AED-oefentoestel.

PERSOONSDOELEN	
LPD 14 De leerlingen nemen in bewegingssituaties verantwoordelijkheid op door regels, afspraken en veiligheidsvoorschriften na te leven.	LPD 12 De leerlingen nemen in bewegingssituaties verantwoordelijkheid op door regels, afspraken en veiligheidsvoorschriften na te leven.
LPD 15 + De leerlingen oefenen zelfstandig bewegingsopdrachten.	LPD 13 + De leerlingen oefenen zelfstandig bewegingsopdrachten.
LPD 16 De leerlingen verleggen hun grenzen op veilige wijze.	LPD 14 De leerlingen verleggen hun grenzen op veilige wijze.
LPD 17 De leerlingen helpen medeleerlingen in verschillende bewegingsdomeinen (ondersteunende rol).	LPD 15 De leerlingen helpen medeleerlingen in verschillende bewegingsdomeinen (ondersteunende rol).
LPD 18 De leerlingen geven en ontvangen feedback in verschillende bewegingsdomeinen (ondersteunende rol).	LPD 16 De leerlingen geven en ontvangen feedback in verschillende bewegingsdomeinen (ondersteunende rol).
LPD 19 De leerlingen nemen leiding en aanvaarden leiding in verschillende bewegingsdomeinen.	LPD 17 De leerlingen nemen leiding en aanvaarden leiding in verschillende bewegingsdomeinen (ondersteunende rol).
LPD 20 De leerlingen hanteren bij het uitvoeren van verschillende rollen principes van verantwoord en veilig gedrag.	LPD 18 De leerlingen hanteren bij het uitvoeren van verschillende rollen principes van verantwoord en veilig gedrag.

EHBO EN LEVENSREDDENDE VAARDIGHEDEN	
<p>Zie 'Bewegingsdoelen':</p> <p>LPD 13 De leerlingen passen technieken voor levensreddend handelen toe in een gesimuleerde leeromgeving</p> <p>★ <i>Ernstige en minder ernstige (sport)letsels</i></p> <p>Gebruik van AED</p>	<p>LPD 19 De leerlingen passen technieken voor levensreddend handelen toe in een gesimuleerde leeromgeving.</p> <p>★ Werken met een AED-toestel.</p>
	<p>LPD 20 De leerlingen passen in een gesimuleerde omgeving de ongevalsprocedure toe.</p>
	<p>LPD K1 De leerlingen passen reddingstechnieken in een zwembad toe.</p>

WETENSCHAP EN SPORT		
LPD K1 De leerlingen illustreren hoe de positie van het zwaartepunt van een lichaam sport- of bewegingssituaties beïnvloedt.	FYSICA EN SPORT	
LPD K2 De leerlingen tonen de werking van het krachtmoment aan in verschillende sport- en bewegingssituaties.		
LPD K3 De leerlingen illustreren de wet van Archimedes in sport- en bewegingssituaties.		
LPD K4 De leerlingen gebruiken het concept traagheidsbeginsel en de hoofdwet van de dynamica om fenomenen en toepassingen in bewegingssituaties te verklaren.		
LPD K5 De leerlingen passen de begrippen hoeveelheid van beweging en krachtstoot toe in bewegings- en sportsituaties.		
LPD K6 De leerlingen beschrijven de rechte beweging in bewegings- en sportsituaties.		
LPD K7 De leerlingen beschrijven de horizontale en de schuine worp kwalitatief met als doel de sportprestaties te verhogen.		
LPD K8 De leerlingen beschrijven de cirkelvormige beweging in bewegings- en sportsituaties.		
LPD K9 De leerlingen verklaren een aantal fysische fenomenen bij balsporten en andere sporten aan de hand van de wet van Bernoulli en het magnuseffect.		
LPD K10 De leerlingen beschrijven hoe wrijvings- en weerstandskrachten een invloed hebben op sportprestaties.		
LPD 21 De leerlingen tonen aan dat organismen reageren op prikkels.	ANATOMIE - FYSIOLOGIE VAN DE WAARNEMING	
LPD 22 De leerlingen leggen de structuur en werking uit van één zintuig inclusief de receptor.		
LPD K11 De leerlingen tonen vanuit waarnemingen of voorbeelden aan dat beweging en kliersecreties reacties zijn op een prikkel.		

<p>Zie 'Bewegingsdoelen': LPD 7 De leerlingen beschrijven bij bewegingsactiviteiten het anatomisch, fysiologisch of biomechanisch functioneren. LPD 8 + De leerlingen herkennen isometrische, concentrische en excentrische spieractiviteiten in voorbeelden van bewegingsactiviteiten.</p>	<p>ANATOMIE EN FYSIOLOGIE VAN DE BEWEGING</p>	<p>LPD 21 De leerlingen beschrijven bij bewegingsactiviteiten het anatomisch, fysiologisch of biomechanisch functioneren.</p>
<p>LPD K12 De leerlingen lichten de eigenschappen en functies van het skelet toe.</p>		
<p>LPD 23 De leerlingen illustreren dat beweging veroorzaakt wordt door spierwerking, al dan niet in samenwerking met het skelet.</p>		
<p>LPD 24 De leerlingen leggen uit dat antagonistische spieren tegengestelde bewegingen mogelijk maken.</p>		
<p>LPD K13 De leerlingen verklaren aan de hand van voorbeelden van bewegingsactiviteiten isometrische, concentrische en excentrische spieractiviteiten.</p>		
<p>LPD 25 De leerlingen leggen de bouw en werking uit van het centrale en perifere zenuwstelsel.</p>	<p>COÖRDINATIE VAN LICHAAMS FUNCTIES</p>	
<p>LPD 26 De leerlingen lichten toe dat de overdracht van informatie in zenuwen gebeurt via impulsgeleiding en impulsoverdracht.</p>		
<p>LPD 27 De leerlingen leggen de werking van en het onderscheid uit tussen een reflex en een gewilde beweging.</p>		
<p>LPD 28 De leerlingen illustreren het verschil in aansturing tussen gladde en dwarsgestreepte spieren.</p>		
<p>LPD 29 De leerlingen leggen het verschil uit tussen de bouw en de werking van exo- en endocriene klieren.</p>		
<p>LPD 30 + De leerlingen leggen de coördinerende rol van het endocriene stelsel uit aan de hand van een voorbeeld.</p>		
		<p>LPD 22 + De leerlingen leggen de structuur en de functie van celorganellen en biologische membranen bij dierlijke cellen uit.</p>
		<p>LPD 23 De leerlingen leggen het belang en de katalytische werking van enzymen in biologische processen uit.</p>

	<p>LPD 24 De leerlingen leggen fysiologische processen van stofwisseling en secretie uit met aandacht voor de structuur en de werking van de betrokken organen.</p> <p>★ Processen tot op weefselniveau</p>
	<p>LPD 25 De leerlingen lichten gezondheidsproblematieken toe met betrekking tot stofwisseling en secretie.</p>
	<p>LPD 26 + De leerlingen leggen cellulaire processen uit bij sportinspanningen.</p>
	<p>LPD 27 De leerlingen leggen transportfysiologie bij de mens uit aan de hand van de structuur en de werking van hart, bloedvaten, longen en lymfevaten.</p>
	<p>LPD 28 + De leerlingen beschrijven aanpassingen van het hart, de bloedsomloop en de ademhaling bij sportinspanningen aan de hand van fysiologische parameters.</p>
	<p>LPD 29 De leerlingen leggen specifieke en niet-specifieke afweer uit.</p>
	<p>LPD 30 De leerlingen leggen uit dat ingrijpen in het immuunsysteem noodzakelijk kan zijn voor de mens om te overleven.</p> <p>★ Bloedgroepen</p> <p>Principes van vaccinatie, serumbehandeling, allergie, auto-immuniteit</p>
	<p>LPD 31 De leerlingen beschrijven de basisprincipes van gezonde voeding voor de sporter.</p>
	<p>LPD 32 + De leerlingen lichten trainingsprincipes toe.</p>

SPORT EN (PED)AGOGISCH HANDELEN

LPD 31 De leerlingen lichten determinanten van gezondheidsgedrag toe.	SPORT & GEZONDHEIDSGEDRAG (2^E GR) PSYCHOLOGIE (3^E GR)	LPD 33 De leerlingen lichten individuele en omgevingsstrategieën toe om het gezondheidsgedrag van individuen en doelgroepen te bevorderen met aandacht voor determinanten van gezondheidsgedrag.
		LPD 34 De leerlingen lichten sociale beïnvloeding en de invloed van groepsprocessen op het sociale gedrag van mensen toe.
		LPD 35 De leerlingen analyseren de ontwikkelingspsychologische domeinen binnen verschillende levensloofasen met aandacht voor de <ul style="list-style-type: none"> • Fysieke ontwikkeling: (senso)motorische ontwikkeling; • Cognitieve ontwikkeling: van senso-motorisch tot formeel operationeel denken; • Morele ontwikkeling; • Socio-emotionele ontwikkeling: hechting en identiteit.
LPD 32 De leerlingen lichten het begrip ontwikkeling toe.	ONTWIKKELINGSDOMEINEN BINNEN DE LEVENSLIOPFASEN	
LPD 33 De leerlingen lichten de ontwikkelingsdomeinen en de afbakening van de levensloofasen toe.		
LPD 34 De leerlingen lichten de fysieke ontwikkeling doorheen de levensloofasen van kinderen en adolescenten toe met aandacht voor: <ul style="list-style-type: none"> • lichamelijke groei en rijping; • (senso)motorische ontwikkeling 		
LPD 35 De leerlingen lichten de cognitieve ontwikkeling van sensomotorisch tot formeel operationeel denken toe doorheen de levensloofasen van kinderen en adolescenten toe met inbegrip van leren.		
LPD 36 De leerlingen lichten de socio-emotionele ontwikkeling toe doorheen de levensloofasen van kinderen en adolescenten toe met inbegrip van: <ul style="list-style-type: none"> • samen spelen; • identiteit; • gehechtheid; • morele ontwikkeling. 		

<p>LPD 37 De leerlingen lichten de fysieke, cognitieve en socio-emotionele ontwikkeling doorheen de levensloopfasen van volwassenen en ouderen toe met inbegrip van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lichamelijke veranderingen en betekenis van levensgebeurtenissen; • identiteit; • morele ontwikkeling. 		
<p>LPD 38 + De leerlingen observeren het gedrag van kinderen en adolescenten met inbegrip van de ontwikkelingsdomeinen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fysieke; • cognitieve; • socio-emotionele; • morele ontwikkeling. 		
<p>LPD 39 + De leerlingen gaan op een positieve en opbouwende manier om met anderen met inbegrip van sociale en communicatieve vaardigheden in een (ped)agogische context.</p>	<p>SOCIALE EN RELATIONELE VAARDIGHEDEN</p>	
<p>LPD 40 + De leerlingen werken bij een opdracht samen in team.</p>		

Agogisch handelen binnen een sport- en spelcontext

LPD 41 De leerlingen verzamelen informatie in functie van de voorbereiding van een bewegingsactiviteit.	Informeren	LPD 36 De leerlingen beschrijven de beginsituatie van een bewegingsactiviteit in functie van hun voorbereiding.
LPD 42 De leerlingen verwerven inzicht in bewegings- en sportactiviteiten met inbegrip van kennis van basisspelregels, basistechnieken en tactieken binnen een context van slagsporten, balsporten, dansante sporten 'urban sports' en sportspelen.		
LPD 43 De leerlingen leggen uit hoe diverse bewegings- en sportactiviteiten methodisch worden opgebouwd voor diverse doelgroepen van kleuter tot adolescent.		
LPD 44 De leerlingen bereiden bewegings- en sportactiviteiten voor kinderen en adolescenten voor aan de hand van aangereikte pedagogisch-didactische principes.	Vorbereiden	LPD 37 De leerlingen houden rekening met kenmerken en met de groepsdynamiek van specifieke doelgroepen in de voorbereiding en uitvoering van sport- en spelactiviteiten.
		LPD 38 De leerlingen ontwerpen bewegingsactiviteiten met aandacht voor de methodische opbouw.
LPD 45 De leerlingen ontwerpen spel materiaal in functie van bewegings- en sportactiviteiten.		LPD 39 De leerlingen werken een bewegingsactiviteit uit op maat van een doelgroep met aandacht voor inkleding en materiaal.
LPD 46 De leerlingen lichten toe hoe kan worden ingespeeld op verschillende omgevingen, omstandigheden en doelgroepen bij het uitvoeren van bewegings- en sportactiviteiten.	Uitvoeren	
LPD 47 De leerlingen voeren uitgewerkte bewegings- en sportactiviteiten in verschillende omgevingen en omstandigheden uit binnen een veilige leeromgeving of schoolse context.		LPD 40 De leerlingen passen communicatieve vaardigheden toe bij het organiseren, begeleiden en feedback geven.
LPD 48 De leerlingen hanteren gepast taalgebruik binnen bewegings- en sportactiviteiten in functie van de doelgroep en vanuit een rol.		LPD 41 De leerlingen voeren bewegings- en sportactiviteiten uit rekening houdend met de lesorganisatie, het geven van instructies en demonstraties.
LPD 49 De leerlingen duiden en demonstreren bewegings- en sportactiviteiten aan de hand van een stappenplan of een kijkwijzer.		LPD 42 De leerlingen begeleiden uitgewerkte bewegingsactiviteiten
LPD 50 De leerlingen passen de principes van veilig sporten zowel preventief als curatief toe. ★ Veiligheidsregels voor personen en materiaal Controleren van een veilige beweegomgeving	Reflecteren	LPD 43 De leerlingen observeren bewegings- en sportactiviteiten en stellen verbeteringen voor.
LPD 51 De leerlingen observeren bewegings- en sportactiviteiten en stellen verbeteringen voor.		LPD 44 + De leerlingen reflecteren over de begeleiding van een bewegingsactiviteit.

ONDERZOEKSCOMPETENTIE		
		LPD 45 # De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met specifieke inhoud van dit leerplan.